[П]ралетарыі ўсіх краін, єднайцеся!
[К]амуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі.

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 57 (7387)
АЎТОРАК
23
ЧЭРВЕНЯ
1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМ[У]

«ПАД ВЯЛІКІМ СЦЯГАМ ЛЕНІНА—СТАЛІНА МЫ ВЯДЗЁМ НАШУ ГЕРАІЧНУЮ ВЫЗВАЛЕНЧУЮ БАРАЦЬБУ З ГЕРМАНСКІМ ФАШЫЗМАМ. ПАД ВЯЛІКІМ СЦЯГАМ ЛЕНІНА—СТАЛІНА МЫ ДАВЯДЗЁМ ГЭТ[У] БАРАЦЬБУ ДА ПЕРАМОЖНАГА КАНЦА, ДА ТАРЖА[СТ]СТВА СПРАВЫ НАШАЙ РАДЗІМЫ І ЎСІХ СВАБОДА[]ЛЮБІВЫХ НАРОДАЎ».

(З даклада В. М. МОЛАТАВА).

Пасяджэнне Вярхоўнага Совета СССР

Ратыфікацыя „Дагавора паміж Саюзам Совецкіх Социялістычных Рэспублік і Злучаным Каралеўствам у Вялікабрытаніі аб Саюзе ў вайне супроць гітлераўскай Германіі і яе саўдзельнікаў у Еўропе і аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе пасля вайны“.

ДАКЛАД НАРОДНАГА КАМІСАРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ тав. В. М. МОЛАТАВА Ў ВЯРХОЎНЫМ СОВЕЦЕ СССР 18 ЧЭРВЕНЯ 1942 ГОДА

Таварышы дэпутаты!

Ўрад прызнаў неабходным прадставіць Вярхоўнаму Совету на разгляд і ратыфікацыю англа-совецкі Дагавор, заключаны 26-га мая ў Лондане. Гэта зроблена з прычыны важнага палітычнага значэння гэтага Дагавора. Дагавор умацоўвае склаўшыяся паміж Совецкім Саюзам і Вялікабрытаніяй дружаственныя адносіны і ўзаемную ваенную дапамогу ў барацьбе з гітлераўскай Германіяй і ператварае гэтыя адносіны ў моцны саюз. Дагавор вызначае таксама агульную лінію нашых дзеянняў разам з Англіяй у пасляваенны перыяд. Усім сваім зместам Дагавор падкрэслівае яго вялікае палітычнае значэнне не толькі ў развіцці англа-совецкіх адносін, але і ў далейшым развіцці ўсей савакупнасці міжнародных адносін у Еўропе.

Англа-совецкі Дагавор, як і вынікі перагавораў, якія мне, па даручэнню Совецкага Урада, прышлося весці ў Лондане і ў Вашынгтоне, сведчаць аб сур'ёзным умацаванні дружаственных адносін паміж Совецкім Саюзам, Вялікабрытаніяй і Злучанымі Штатамі Амерыкі. Для народаў Совецкага Саюза, якім прыходзіцца несці галоўны цяжар барацьбы з гітлераўскай Германіяй, гэта мае тым большае значэнне, чым больш гэта набліжае нашу перамогу над германскімі захопнікамі. Дагавор, як і іншыя вынікі перагавораў у Лондане і Вашынгтоне, павінны паскорыць разгром гітлераўскай Германіі і яе саўдзельнікаў па агрэсіі ў Еўропе і, разам з тым, паслужаць надзейнай базай для далейшага развіцця дружаственных адносін паміж СССР і Вялікабрытаніяй, а таксама паміж абедзвымі краінамі і Злучанымі Штатамі Амерыкі. Дагавор і дасягнутая як паміж Совецкім Саюзам і Англіяй, так і паміж Совецкім Саюзам і Злучанымі Штатамі Амерыкі дагаворанасць па раду важнейшых пытанняў цяперашняй вайны і аб сумеснай рабоце пасля вайны азначаюць умацаванне баявога садружаства ўсіх свабодалюбівых народаў, узначальваемых у наш час Совецкім Саюзам, Англіяй і Злучанымі Штатамі.

Я напомню падзеі, якія адбыліся напярэдадні заключэння англа-совецкага Дагавора 26-га мая і якія з'явіліся галоўнымі этапамі ў развіцці новых, дружаственных адносін паміж Совецкім Саюзам і Вялікабрытаніяй.

Вядома, што ўжо ў дзень нападу Германіі на Совецкі Саюз — 22 чэрвеня мінулага года — Прэм'ер-Міністр Вялікабрытаніі п. Чэрчыль выступіў з цвёрдай заявай, што Англія акажа дапамогу Совецкаму Саюзу ў вайне з германскімі захопнікамі, паколькі англійскі народ лічыць разгром гітлераўскай Германіі агульнай задачай з народамі Совецкага Саюза. **(Апладысменты).** Паследаваўшыя пасля гэтага перагаворы з англійскім паслом у Маскве п. Крыпсам, у якіх тав. Сталін прыняў самы актыўны ўдзел, прывялі да падпісання вядомага англа-совецкага пагаднення 12 ліпеня 1941 года. У гэтым пагадненні ўрады СССР і Вялікабрытаніі ўзаемна абавязаліся аказваць адзін другому дапамогу і падтрымку ўсякага роду ў цяперашняй вайне супроць гітлераўскай Германіі, а таксама не весці перагавораў і не заключаць ні перамір'я, ні міру, акрамя як з узаемнай згоды.

Гэтае пагадненне сарвала планы Гітлера на раз'еднанне яго праціўнікаў і гітлераўскія разлікі на барацьбу ў адзіночку з кожным з іх. 12 ліпеня мінулага года адбыўся паварот у развіцці англа-совецкіх адносін. Тады быў пакладзен пачатак дружбы і баявога супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі ў барацьбе з агульным заклятым ворагам і ў інтарэсах вялікага будучага нашых народаў.

Наступным этапам развіцця англа-совецкіх, а разам з тым, і совецка-амерыканскіх адносін, была вядомая канфэрэнцыя трох дзяржаў у Маскве пры ўдзеле прадстаўніка Вялікабрытаніі п. Біверврука і прадстаўніка ЗША п. Гарымана, якая закончыла свае работы 1-га кастрычніка мінулага года. На гэтай канферэнцыі быў выпрацаваны план ваенных паставак у Совецкі Саюз з Англіі і Злучаных Штатаў. У выніку гэтага танкі, самалёты і іншае ўзбраенне, а таксама такія дэфіцытныя матэрыялы, як алюміній, нікель, каучук і іншыя, пачалі паступаць у Совецкі Саюз у суадпаведнасці з буйнай праграмай паставак, выпрацаванай на Маскоўскай канферэнцыі.

Мы павінны, вядома, памятаць, што дастаўка ўзбраення і матэрыялаў у Совецкі Саюз прадстаўляла і прадстаўляе немалыя цяжкасці. Займаючыяся разбоем і пірацтвам у Атлантычным акіяне германскія ваенныя караблі, германскія падводныя лодкі і самалёты робяць пастаянныя налёты на судны, якія транспартыруюць гэтае ўзбраенне ў Совецкі Саюз. Рад суднаў з грузамі для СССР, нягледзячы на канваіраванне іх ваенна-марскімі сіламі нашых саюзнікаў, загінулі на шляху да Мурманска і Архангельска. Тым не менш, пастаўкі ўзбраення і матэрыялаў з ЗША і Англіі не толькі не скараціліся, а ўзмацніліся за апошнія месяцы. Гэтыя пастаўкі з'яўляюцца неабходным і важным дапаўненнем да таго ўзбраення і снабжэння, якое Чырвоная Армія атрымлівае ў сваёй падаўляючай масе з нашых унутраных рэсурсаў. Мы лічылі і лічым неабходным клапаціцца аб павялічэнні і паляпшэнні гэтых паставак як зараз, так і ў далейшым. Трэба таксама прызнаць, што ажыццяўленне гэтых паставак адыграла і будзе адыгрываць у далейшым важную ролю ў умацавані дружаственных адносін паміж СССР, Англіяй і ЗША.

Новым важным момантам у развіцці англа-совецкіх адносін быў прыезд у Маскву ў снежні месяцы мінулага года Міністра Замежных Спраў Вялікабрытаніі п. Ідэна і пладатворныя перагаворы, якія з ім вяліся тав. Сталіным пры маім удзеле. Гэтыя перагаворы атрымалі сваё далейшае развіццё ў наступным. Пры гэтым праз некаторы час высветлілася, што перагаворы абяцаюць прывесці да належных станоўчых вынікаў.

Тады ў красавіку месяцы паследвала прапанова Брытанскага Урада аб тым, каб Совецкі Урад накіраваў мяне ў Лондан для завяршэння гэтых перагавораў і для абмеркавання адпаведнага праекта Дагавора.

У гэты-ж час Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі звярнуўся да тав. Сталіна з прапановай накіраваць мяне ў Вашынгтон для перагавораў па важных ваенна-палітычных пытаннях, маючых неадкладны характар.

Як вам вядома, мая паездка, разам з групай бліжэйшых супрацоўнікаў, адбылася, і я меў працяглыя дружаственныя бяседы як у Лондане з п. Чэрчылем, п. Ідэнам і другімі дзеячамі Брытанскага Урада, так і ў Вашынгтоне з п. Рузвельтам, п. Гопкінсам, п. Хэлам і другімі кіруючымі прадстаўнікамі ЗША. У гэтых перагаворах у Лондане ўдзельнічаў совецкі пасол т. Майскі і ў Вашынгтоне — совецкі пасол т. Літвінаў. Акрамя таго, у абмеркаванні ваенна-стратэгічных пытанняў блізкі ўдзел прымалі начальнікі ўсіх ваенных штабаў Вялікабрытаніі і Злучаных Штатаў, а таксама адпаведныя совецкія ваенныя прадстаўнікі.

У выніку паспяховых перагавораў, у Лондане 26 мая быў падпісан «Дагавор паміж Саюзам Совецкіх Социялістычных Рэспублік і Злучаным Каралеўствам у Вялікабрытаніі аб Саюзе ў вайне супроць гітлераўскай Германіі і яе саўдзельнікаў у Еўропе і аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе пасля вайны».

Дагавор складаецца з двух частак: першая частка мае два артыкулы, вызначаючыя ўзаемаадносіны СССР і Вялікабрытаніі на перыяд вайны з гітлераўскай Германіяй, а другая частка мае артыкулы, вызначаючыя ўзаемаадносіны абедзвых краін у пасляваенны перыяд.

Што да першай часткі Дагавора, то можна сказаць, што яна ў асноўным паўтарае змест вядомага англа-совецкага пагаднення ад 12 ліпеня мінулага года, ператвараючы гэтае пагадненне ў фармальны Дагавор. Удакладняючы мінулагодняе пагадненне, гэтая частка Дагавора гаворыць аб аказанні адзін другому ваеннай і іншай дапамогі і падтрымкі не толькі супроць Германіі, але і супроць «усіх тых дзяржаў, якія звязаны з ёю ў актах агрэсіі ў Еўропе».

Другая частка Дагавора з'яўляецца параўнальна новай. Значэнне гэтай часткі Дагавора заключаецца, перш за ўсё, у тым, што тут упершыню ўстанаўліваюцца асноўныя прынцыпы дружаственнага супрацоўніцтва СССР і Вялікабрытаніі пасля вайны. Прадугледжваецца таксама супрацоўніцтва абедзвых краін з другімі аб'еднанымі нацыямі пры заключэнні міру і ў пасляваенны перыяд, пры чым гэтае супрацоўніцтва мысліцца ў адпаведнасці з асноўнымі палажэннямі вядомай Атлантычнай хартыі, да якой у свой ча[с] далучыўся і СССР. Не мож[а] быць сумнення, што таког[а] рода пагадненне мае вяліка[е] значэнне для ўсяго будучаг[а] развіцця Еўропы.

Абедзве краіны прышлі д[а] пагаднення сумесна працава[ць] пасля аднаўлення міру «у м[э]тах арганізацыі безапаснасці [і] эканамічнага працвітання [у] Еўропе». У Дагаворы гаво[]рыцца, што абедзве краін[ы] «будуць прымаць пад ўваг[у] інтарэсы аб'едненых нацый [пры] ажыццяўленні ўказаных м[э]... і будуць таксама дзейнічац[ь] у адпаведнасці з двума пры[н]цапамі — не імкнуцца да т[э]рыторыяльных набыццяў дл[я] саміх сябе і не ўмешвацца в[о] ўнутраныя справы другіх дзяр[]жаў». Гэтыя прынцыпы Д[а]гавора знаходзяцца ў поўна[й] адпаведнасці з вядомай з[а]явай главы Урада СССР та[в.] Сталіна 6-га лістапада мінулаг[а] года:

«У нас няма і не мож[а] быць такіх мэт вайны, як з[а]хоп чужых тэрыторый, пака[]рэнне чужых народаў, усёро[ў]на, ці ідзе гутарка аб народа[х] і тэрыторыях Еўропы, ці а[б] народах і тэрыторыях Азіі, [у] тым ліку і Ірана».

Падкрэсліваючы адсутнас[ць] імкнення да тэрыторыяльны[х] набыццяў для саміх сябе і н[е]ўмяшанне ва ўнутраныя спра[]вы другіх дзяржаў, Совец[кі] Саюз і Вялікабрытанія пр[а]вазглашаюць дружаственны[я] прынцыпы сваёй палітыкі [ў] адносінах усіх свабодалюбівы[х] народаў і, разам з тым, ука[з]ваюць на карэннае адрозненн[е] іх палітыкі ад агрэсіўнай пал[і]тыкі гітлераўскай Германі[і], якая ваюе за захоп тэрыторы[й] другіх народаў і за іх заняво[]ленне. У гэтай сувязі неаб[]ходна напомніць словы та[в.] Сталіна аб мэтах нашай айчын[]най вызваленчай вайны су[]проць фашысцкіх захопніка[ў], звернутыя яшчэ 3-га ліпен[я] мінулага года да народа[ў] Совецкага Саюза:

«Наша вайна за свабоду на[]шай айчыны сальецца з ба[]рацьбой народаў Еўропы [і] Амерыкі за іх незалежнасц[ь], за дэмакратычныя свабод[ы]. Гэта будзе адзіны фронт на[]родаў, якія стаяць за свабод[у], супроць заняволення і пагроз[ы] заняволення з боку фашысц[]кіх армій Гітлера». **(Апладысменты).**

(ПРАЦЯГ на 2-й стар.)

ДАКЛАД НАРОДНАГА КАМІСАРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ТАВ. В. М. МОЛАТАВА

□ □ □

(ПРАЦЯГ)

□ □ □

У адпаведнасці з указанымі ышэй мэтамі і прынцыпамі ,агавора, у ім заяўляецца, іто абодвы Урады імкнуцца аб'еднацца з другімі адзінаыснымі дзяржавамі ў прыяцці прапаноў аб агульных зеяннях у пасляваенны пеыяд у мэтах захавання міру супраціўлення агрэсіі», а такама да таго, каб пасля заканэння вайны «зрабіць немагчыым паўтарэнне агрэсіі і паушэнне міру Германіяй або юбой з дзяржаў, звязаных з і у актах агрэсіі ў Еўропе».

Абедзве краіны таксама даварыліся, каб у выпадку, алі адна з іх у пасляваенны ерыяд зноў падвергнецца наду з боку Германіі або друой агрэсіўнай дзяржавы, то ругая старана «адразу-ж акаа дагаворваючайся старане, цягнутай такім чынам у ваныя дзеянні, усякую ваенюю і іншую дапамогу і саэйнічанне, якія ёсць у яе ладзе». Яснасць і катэгарычасць гэтага ўзаемнага абавяцельства прадстаўляюць вякае значэнне для нашых кра, якія імкнуцца да таго, каб бяспечыць трывалы мір пася пераможнага заканчэння тай вайны.

Усім, далей, зразумела важасць таго, што абодвы ўрады агаварыліся, каб усе ўказаыя абавязацельства, якія адсяцца да пасляваеннага пеыяда, дзейнічалі на працягу ацяглага тэрміну. Пры гэым прадугледжан 20-гадовы рмін і магчымасць яго праўжэння.

Пытаюцца яшчэ, ці не заючана акрамя апублікавана Дагавора якіх-небудзь саэтных пагадненняў паміж ССР і Вялікабрытаніяй? усёй адказнасцю я павінен явіць, што такія меркаванні маюць пад сабой ніякай дставы, што ніякіх сакрэтых англа-савецкіх пагадненяў няма, як няма і ніякіх крэтных савецка-амерыканіх пагадненняў.

Пасля ўсяго сказанага нельне далучыцца да слоў Ідэна ў яго прамове пры дпісанні Дагавора:

«Ніколі яшчэ ў гісторыі наых двух краін наша асацыяыя не была настолькі цеснай. іколі нашы ўзаемныя абавяцельствы ў адносінах будуга не былі настолькі даскаальымі. Гэта, безумоўна, з'яўяецца шчаслівым прадзнамеваннем».

Дагавор сустрэў спачувальы водгук як у СССР, так і Англіі. У шырокіх народных асах абедзвых краін умацане дружбы і супрацоўніцза ў барацьбе з германскаашысцкімі захопнікамі, нальнікамі, прыгнятальнікамі рымала гарачае адабрэнне і дтрымку. Злучаныя Штаты мерыкі, якія былі своечасова фарміраваны аб ходзе перавораў і заключэнні дагавора, таксама другія свабадалюбіыя краіны, адчуўшыя гнёт і ывавае насілле гітлераўскіх рд, або знаходзячыяся пад кой пагрозай, з адабрэннем стрэлі наш Дагавор з Англій. У лагеры-ж нашых ворау, у лагеры германскіх фаыстаў і іх саўдзельнікаў, Даовор выклікаў разгубленасць злоснае шыпенне. Лагер наых ворагаў аказаўся засцігтым знянацку. Тым мацней Дагавор будзе служыць нашай правай, справядлівай, вызваленчай справе. **(Працяглыя апладысменты).**

Пры ўсёй важнасці пытанняў, якім прысвечан Дагавор і якім была ўдзелена вялікая ўвага ў лонданскіх перагаворах, гэтыя перагаворы, як вам вядома, не абмяжоўваліся толькі ўказанымі пытаннямі. У Лондане, як і ў Вашынгтоне, абмяркоўваліся і другія важныя пытанні. Справа ідзе галоўным чынам аб пытаннях, цяснейшым чынам звязаных з актуальнымі праблемамі нашай вайны супроць гітлераўскай Германіі.

Праблемам другога фронта ў Еўропе, натуральна, была аддана сур'ёзная ўвага як пры перагаворах у Лондане, так і ў Вашынгтоне. Аб выніках гэтых перагавораў у аднолькавай форме гавораць як англа-савецкае, так і савецка-амерыканскае камюніке. У абодвых камюніке заяўляецца, што пры перагаворах была дасягнута «поўная дагаворанасць ў адносінах неадкладных задач стварэння другога фронта ў Еўропе ў 1942 годзе». **(Працяглыя апладысменты).** Такая заява мае вялікае значэнне для народаў Савецкага Саюза, бо стварэнне другога фронта ў Еўропе створыць непераадалімыя цяжкасці для гітлераўскіх армій на нашым фронце. Будзем спадзявацца, што наш агульны вораг хутка адчуе на сваёй спіне вынікі ўсё ўзрастаючага ваеннага супрацоўніцтва трох вялікіх дзяржаў. **(Бурныя, працяглыя апладысменты).**

Акрамя таго, абмяркоўваліся пытанні далейшага паляпшэння і павялічэння ваенных паставак Савецкаму Саюзу са Злучаных Штатаў і Англіі. І ў гэтых адносінах можна засведчыць станоўчыя вынікі. З другой палавіны бягучага года ваенныя пастаўкі і снабжэнне для СССР з боку саюзнікаў будуць павялічаны і паскораны. **(Апладысменты).** Гэта віддаць, перш за ўсё, па ўзрастаючых размерах паставак з ЗША. Як вядома, у лістападзе мінулага года Злучаныя Штаты Амерыкі рашылі прадставіць Савецкаму Саюзу пазыку ў суме аднаго мільярда долараў для аплаты ваенных паставак у Савецкі Саюз. У новай праграме паставак Злучаныя Штаты Амерыкі вызначаюць агульную іх суму ў размеры 3 мільярдаў долараў. **(Апладысменты).** Такім чынам, мы маем далейшы істотны рост у адносінах ваенна-эканамічнай дапамогі Савецкаму Саюзу з боку Злучаных Штатаў Амерыкі, а таксама згоду Англіі на далейшае паляпшэнне ваенных паставак.

У сувязі з гэтым трэба прызнаць важнейшае значэнне падпісаннага ў Вашынгтоне 11 чэрвеня гэтага года «Пагаднення паміж Урадамі Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік і Злучаных Штатаў Амерыкі аб прынцыпах, прымянімых да ўзаемнай дапамогі ў вядзенні вайны супроць агрэсіі», па прыкладу такога-ж пагаднення паміж ЗША і Англіяй. Гэта пагадненне мае папярэдні характар і прадугледжвае толькі асновы будучага пагаднення паміж двума Урадамі па гэтаму пытанню. Значэнне гэтага савецка-амерыканскага Пагаднення ў тым, што яно не толькі зыходзіць з прызнання факта ўстанавіўшагася баявога супрацоўніцтва Савецкага Саюза і Злучаных Штатаў Амерыкі ў цяперашняй вайне супроць гітлераўскай Германіі, але і ўстанаўляе ўзгодненасць дзеянняў паміж абедзвымі краінамі ў пасляваенны перыяд. Пагадненне азначае дагаворанасць паміж СССР і ЗША ў пытанні аб паляпшэнні міжнародных адносін пасля вайны ў інтарэсах трываласці міру. Пагэтаму вашынгтонскае пагадненне мае вялікае значэнне як для Злучаных Штатаў і Савецкага Саюза, так і для другіх народаў.

Нарэшце, у Вашынгтоне, як і ў Лондане, абмяркоўваліся таксама ўсе асноўныя праблемы супрацоўніцтва Савецкага Саюза і Злучаных Штатаў у справе забеспячэння міру і безапаснасці для свабодалюбівых народаў пасля вайны. І ў гэтым, як і ў іншых асноўных пытаннях нашых ўзаемаадносін, стораны з задавальненнем адзначылі ўзаемнае разуменне і адзінства поглядаў.

Лічу неабходным заявіць, што ў адносінах мяне, як прадстаўніка СССР, былі праяўлены сардэчнасць і выключная гасціннасць як у Лондане, так і ў Вашынгтоне. Асабліва я павінен упамянуць аб асабістай увазе і актыўнейшым удзеле ў гутарках Прэзідэнта ЗША п. Рузвельта і брытанскага Прэм'ер-Міністра п. Чэрчыля, якім я выказваю сваю шчырую ўдзячнасць. **(Працяглыя апладысменты).**

Ва ўсім гэтым мы бачым умацаванне міжнародных пазіцый Савецкага Саюза. Новымі і новымі фактамі пацвярджаюцца словы тав. Сталіна ў першамайскім загадзе:

«Што да міжнародных сувязей нашай радзімы, то яны ўзмацнелі і выраслі ў апошні час, як ніколі. Супроць нямецкага імперыялізма аб'ядналіся ўсе свабодалюбівыя народы. Іх позіркі звернуты да Савецкага Саюза. Гераічная барацьба, якую вядуць народы нашай краіны за сваю свабоду, чэсць і незалежнасць, выклікае захапленне ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва. Народы ўсіх свабодалюбівых краін глядзяць на Савецкі Саюз, як на сілу, здольную выратаваць свет ад гітлераўскай чумы. **(Апладысменты).** Сярод гэтых свабодалюбівых краін першае месца займаюць Вялікабрытанія і Злучаныя Штаты Амерыкі, з якімі мы звязаны ўзамі дружбы і саюза і якія аказваюць нашай краіне ўсё большую і большую ваенную дапамогу супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў». **(Апладысменты).**

Дагавор, як і вынікі перагавораў у Лондане і Вашынгтоне ў цэлым сведчыць аб тым, што ўзы дружбы і саюза паміж Савецкім Саюзам, Вялікабрытаніяй і Злучанымі Штатамі Амерыкі мацнеюць і становяцца ўсё цяснейшымі. У гэтым мы бачым міжнароднае прызнанне сілы і дасягнутых поспехаў Чырвонай Арміі ў барацьбе з заклятым ворагам усіх свабодалюбівых народаў, у барацьбе з Гітлерам і яго крывавымі прыхільнікамі. У гэтым мы бачым таксама пацвярджэнне правільнасці знешняй палітыкі нашага ўрада, які няўхільна клапоціцца аб умацаванні дружаственных адносін з Вялікабрытаніяй і Злучанымі Штатамі Амерыкі, а таксама з усімі другімі свабодалюбівымі народамі — у інтарэсах паскарэння разгрома гітлераўскіх орд і выгнання іх з межаў нашай краіны і ў імя таржаства справы ўсіх свабодалюбівых народаў, аб'еднаных у барацьбе за сваё існаванне і шчаслівае будучае. **(Працяглыя апладысменты).**

Дагавор з Англіяй, а таксама вынікі перагавораў у Лондане і Вашынгтоне, умацоўваюць нашу ўпэўненасць, упэўненасць Чырвонай Арміі і ўсяго савецкага народа, у тым, што аб'едданыя сілы праціўнікаў гітлераўскай арміі растуць і згуртоўваюцца ўсё больш. Яны ўмацоўваюць нашу ўпэўненасць у тым, што блізіцца разгром германскіх захопнікаў, што цяпер наша перамога над разбойніцкім германскім імперыялізмам будзе значна паскорана. **(Апладысменты).** Мацнеючая Чырвоная Армія, несакрушальны савецкі тыл і растучая ваенная дапамога нашых саюзнікаў разаб'юць усе і ўсякія планы нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Нашы сілы мацнеюць, наша ўпэўненасць у перамозе моцная, як ніколі. **(Апладысменты).**

Па даручэнню ўрада я звяртаюся да Вярхоўнага Савета з прапановай ратыфікаваць прадстаўлены Дагавор, як поўнасцю адпавядаючы інтарэсам савецкага народа. **(Працяглыя апладысменты).**

Пад вялікім сцягам Леніна—Сталіна мы вядзём нашу гераічную вызваленчую барацьбу з германскім фашызмам. Пад вялікім сцягам Леніна—Сталіна мы давядзём гэтую барацьбу да пераможнага канца, да таржаства справы нашай радзімы і ўсіх свабодалюбівых народаў. **(Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты, воклічы: «Няхай жыве таварыш Сталін!»).**

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

Аб пасяджэнні Вярхоўнага Совета Саюза ССР

18 чэрвеня 1942 года

18 чэрвеня ў 6 гадзін вечара, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета СССР, у Крэмлі, адбылося пасяджэнне Вярхоўнага Совета СССР.

Паяўленне ў ложах Старшыні Совета Народных Камісараў СССР таварыша **Сталіна І. В.**, членаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і членаў Урада Саюза ССР прысутныя сустракаюць бурнай, доўга незмаўкаючай авацыяй, прывітальнымі воклічамі ў чэсць вялікага брацкага садружаства народаў СССР, гераічнай Чырвонай Арміі, у чэсць Главы Совецкага Урада, Наркома Абароны таварыша **Сталіна.**

За сталом Старшыні: Старшыня Совета Саюза т. Андрэеў А. А., Старшыня Совета Нацыянальнасцей т. Швернік Н. М. і іх намеснікі т.т. Лысенка Т. Д., Юсупаў У., Асланава Ч. А., Кулагін М. В.

Старшынствуе — Старшыня Совета Саюза дэпутат **Андрэеў А. А.**

У парадку дня — ратыфікацыя Дагавора паміж Саюзам Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаным Каралеўствам у Вялікабрытаніі аб Саюзе ў вайне супроць гітлераўскай Германіі і яе саўдзельнікаў у Еўропе і аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе пасля вайны.

З паведамленнем па гэтаму пытанню выступіў сустрэты працяглай бурнай авацыяй Народны Камісар Замежных Спраў таварыш **Молатаў В. М.**

Даклад Народнага Камісара Замежных Спраў тав. **Молатава В. М.** неаднаразова перарываўся працяглымі апладысментамі, пераходзячымі ў авацыю, выражаўшымі адабрэнне знешняй палітыкі Совецкага Урада і ўпэўненасць у перамозе баявога саюза вялікіх дэмакратычных дзяржаў над гітлераўскай Германіяй.

Пасля сканчэння выступлення таварыша Молатава адкрыліся спрэчкі. У спрэчках выступілі дэпутаты: **Панамарэнка П. К.** (Беларуская ССР), **Шчэрбакоў А. С.** (Масква), **Карніец Л. Р.** (Украінская ССР), **Жданаў А. А.** (Ленінград), **Палецкіс Ю. І.** (Літоўская ССР), **Патолічэў Н. С.** (Чэлябінская вобласць), **Стуруа Г. Ф.** (Грузінская ССР), **Лацыс В. Т.** (Латвійская ССР), **Юсупаў У.** (Узбекская ССР), **Варэс І. Я.** (Эстонская ССР).

З прычыны адсутнасці пярэчанняў таварыш Молатаў ад заключнага слова адмовіўся.

Па прапанове дэпутата **Панамарэнка П. К.** Вярхоўны Совет СССР, раздзельным галасаваннем па Палатах, прымае наступную пастанову:

«Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік, заслухаўшы паведамленне Народнага Камісара Замежных Спраў таварыша **Молатава** Вячэслава Міхайлавіча аб заключэнні Дагавора паміж Саюзам Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаным Каралеўствам у Вялікабрытаніі аб Саюзе ў вайне супроць гітлераўскай Германіі і яе саўдзельнікаў у Еўропе і аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе пасля вайны і прапанову Урада аб ратыфікацыі Дагавора, **пастанаўляе:**

1. Адобрыць знешнюю палітыку Урада.

2. Ратыфікаваць Дагавор паміж Саюзам Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаным Каралеўствам у Вялікабрытаніі аб Саюзе ў вайне супроць гітлераўскай Германіі і яе саўдзельнікаў у Еўропе і аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе пасля вайны, заключаны ў гор. Лондане 26 мая 1942 года».

На гэтым закончылася пасяджэнне Вярхоўнага Совета СССР.

30717. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.